

I

(Akty, których publikacja jest obowiązkowa)

ROZPORZĄDZENIE (WE) nr 1080/2006 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**z dnia 5 lipca 2006 r.****w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1783/1999**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 162 ust. 1 i art. 299 ust. 2 akapit drugi,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Artykuł 160 Traktatu stanowi, że Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) ma na celu przyczynianie się do korygowania podstawowych dysproporcji regionalnych we Wspólnocie. EFRR przyczynia się tym samym do zmniejszania różnic w poziomie rozwoju poszczególnych regionów oraz zmniejszania stopnia, w jakim regiony najmniej uprzywilejowane, w tym obszary wiejskie i miejskie, upadające regiony przemysłowe, obszary o niekorzystnym położeniu geograficznym i warunkach przyrodniczych, takie jak wyspy, obszary górskie, obszary słabo zaludnione i regiony przygraniczne, są opóźnione w rozwoju.

(2) Przepisy wspólne dla funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności znajdują się w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności ⁽⁴⁾. Należy ustanowić przepisy szczególne dotyczące rodzajów działań, które mogą być finansowane z EFRR w ramach celów określonych w tym rozporządzeniu.

(3) EFRR powinien udzielać pomocy w ramach ogólnej strategii na rzecz polityki spójności, co zapewni większą koncentrację pomocy na priorytetach Wspólnoty.

(4) Rozporządzenie (WE) nr 1083/2006 stanowi, że zasady kwalifikowalności wydatków należy ustalać na poziomie krajowym z pewnymi wyjątkami, dla których niezbędne jest ustanowienie przepisów szczególnych. Należy więc ustanowić przepisy szczególne w odniesieniu do wyjątków dotyczących EFRR.

(5) W ramach zintegrowanego planu rozwoju obszarów miejskich za konieczne uznaje się wspieranie ograniczonych działań mających na celu renowację mieszkalnictwa na obszarach dotkniętych lub zagrożonych degradacją fizyczną i wykluczeniem społecznym w państwach członkowskich, które przystąpiły do Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2004 r. lub po tej dacie.

(6) Konieczne jest postanowienie, że wkład EFRR przeznaczony na wydatki związane z mieszkalnictwem powinien dotyczyć zapewnienia grupom o niższych dochodach mieszkańców o dobrym standardzie, łącznie z ostatnio sprywatyzowanymi zasobami mieszkaniowymi, jak również zapewnienia mieszkań wrażliwym grupom społecznym.

(7) Sprawne i skuteczne wdrożenie działań wspieranych z EFRR zależy od dobrego zarządzania i partnerstwa pomiędzy wszystkimi właściwymi partnerami szczebla terytorialnego i sfery społeczno-gospodarczej, a zwłaszcza władzami regionalnymi i lokalnymi, jak również wszelkimi innymi właściwymi podmiotami na kolejnych etapach wdrażania programów operacyjnych współfinansowanych z EFRR.

⁽¹⁾ Dz.U. C 255 z 14.10.2005, str. 91.

⁽²⁾ Dz.U. C 231 z 20.9.2005, str. 19.

⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 6 lipca 2005 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym), wspólne stanowisko Rady z dnia 12 czerwca 2006 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 4 lipca 2006 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

⁽⁴⁾ Patrz: str. 25 niniejszego Dziennika Urzędowego.

(8) Na kolejnych etapach wdrażania programów operacyjnych współfinansowanych z EFRR państwa członkowskie i Komisja powinny zagwarantować niedyskryminację ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

- (9) Wykorzystując doświadczenie i potencjał związany z inicjatywą wspólnotową URBAN, przewidzianą w art. 20 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. ustanawiającego przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych⁽¹⁾, należy wzmacniać zrównoważony rozwój obszarów miejskich poprzez pełną integrację działań w tym obszarze w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z EFRR, zwracając szczególną uwagę na inicjatywy dotyczące rozwoju lokalnego i zatrudnienia wraz z towarzyszącym im potencjałem innowacyjnym.
- (10) Szczególną uwagę należy zwrócić na zapewnienie komplementarności i spójności z pozostałymi politykami Wspólnoty, w szczególności z Siódmym programem ramowym w dziedzinie badań, rozwoju technologicznego i prezentacji oraz Programem ramowym na rzecz konkurencyjności i innowacji. Ponadto powinna istnieć synergia pomiędzy, z jednej strony, wsparciem udzielanym z EFRR, z drugiej – wsparciem udzielanym z Europejskiego Funduszu Społecznego zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego⁽²⁾, Funduszu Spójności zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1084/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającym Fundusz Spójności⁽³⁾, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)⁽⁴⁾ oraz Europejskiego Funduszu Rybołówstwa.
- (11) Konieczne jest zapewnienie, aby działania na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw, wspierane z EFRR, uwzględniały i wspierały wdrażanie Europejskiej karty małych przedsiębiorstw, przyjętej podczas posiedzenia Rady Europejskiej w Santa Maria da Feira w dniach 19. i 20. czerwca 2000 r.
- (12) Szczególną uwagę należy zwrócić na regiony najbardziej oddalone, głównie przez rozszerzenie, w drodze wyjątku, zakresu pomocy EFRR na finansowanie pomocy operacyjnej związanej z rekompensowaniem dodatkowych kosztów wynikających z ich szczególnej sytuacji ekonomicznej i społecznej, która jest spowodowana ich oddaleniem, charakterem wyspiarskim, niewielkimi rozmiarami, trudną topografią i klimatem oraz ich zależnością gospodarczą od niewielkiej liczby produktów, podczas gdy trwałość i łączne występowanie tych czynników poważnie szkodzą ich rozwojowi. Takie działania szczególne wymagają zastosowania jako podstawy prawnej art. 299 ust. 2 Traktatu.
- (13) EFRR powinien także zająć się problemami związanymi z dostępem obszarów najsłabiej zaludnionych do największych rynków oraz ich oddaleniem od tych rynków, o których mowa w Protokole nr 6 w sprawie szczegółowych postanowień dotyczących Celu 6 w ramach Funduszy Strukturalnych w Finlandii i Szwecji

do Aktu przystąpienia z 1994 r. Aby wesprzeć zrównoważony rozwój niektórych wysp, obszarów górskich, regionów przygranicznych i obszarów słabo zaludnionych, spowolniony ich położeniem geograficznym, EFRR powinien także zająć się szczególnymi trudnościami, z jakimi muszą się one zmierzyć.

- (14) Konieczne jest ustanowienie przepisów szczególnych dotyczących programowania, zarządzania, monitorowania oraz kontroli programów operacyjnych w ramach celu Europejska współpraca terytorialna.
- (15) Należy wspierać skuteczną transgraniczną, transnarodową i międzyregionalną współpracę z państwami sąsiadującymi ze Wspólnotą, w przypadku gdy jest to konieczne dla zapewnienia regionom państw członkowskich graniczącym z państwami trzecimi skutecznej pomocy w ich rozwoju. Zatem właściwe jest zezwolenie, w drodze wyjątku, na finansowanie z EFRR wsparcia projektów realizowanych na terytorium państw trzecich, jeżeli korzyści z takich projektów odnoszą regiony Wspólnoty.
- (16) Dla zachowania jasności należy zatem uchylić rozporządzenie (WE) nr 1783/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 1999 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego⁽⁵⁾,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

1. Niniejsze rozporządzenie określa zadania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), zakres udzielanego z niego wsparcia w ramach celów: Konwergencja, Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie oraz Europejska współpraca terytorialna, określonych w art. 3 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006, a także zasady dotyczące kwalifikowalności do wsparcia.

2. Do EFRR stosuje się przepisy rozporządzenia (WE) nr 1083/2006 oraz przepisy niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Cel

Zgodnie z art. 160 Traktatu i rozporządzeniem (WE) nr 1083/2006 EFRR przyczynia się do finansowania pomocy mającej na celu wzmocnienie spójności gospodarczej i społecznej w drodze korygowania podstawowych dysproporcji regionalnych poprzez wspieranie rozwoju oraz dostosowania strukturalnego gospodarek regionalnych, w tym przekształcania upadających regionów przemysłowych i regionów opóźnionych w rozwoju, jak również wspieranie współpracy transgranicznej, transnarodowej i międzyregionalnej.

⁽¹⁾ Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 173/2005 (Dz.U. L 29 z 2.2.2005, str. 3).

⁽²⁾ Patrz: str. 12 niniejszego Dziennika Urzędowego.

⁽³⁾ Patrz: str. 79 niniejszego Dziennika Urzędowego.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 277 z 21.10.2005, str. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 213 z 13.8.1999, str. 1.

W działaniach tych EFRR kieruje się priorytetami Wspólnoty, a szczególnie potrzebą zwiększenia konkurencyjności i innowacyjności, utworzenia i ochrony trwałych miejsc pracy oraz zapewnienia zrównoważonego rozwoju.

Artykuł 3

Zakres pomocy

1. EFRR koncentruje swoją pomoc na priorytetach tematycznych. Rodzaj i zakres działań finansowanych w ramach każdego z priorytetów odzwierciedlają odmienny charakter celów: Konwergencja, Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie oraz Europejska współpraca terytorialna zgodnie z art. 4, 5 i 6.

2. EFRR współfinansuje:

- a) inwestycje produkcyjne przyczyniające się do tworzenia i ochrony trwałych miejsc pracy, przede wszystkim poprzez bezpośrednie wspieranie inwestycji zwłaszcza w małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP);
- b) inwestycje w infrastrukturę;
- c) rozwój potencjału endogenicznego poprzez działania wspierające rozwój regionalny i lokalny. Działania te obejmują wsparcie i usługi dla przedsiębiorstw, w szczególności MŚP, tworzenie i rozwój instrumentów finansowania, takich jak kapitał podwyższonego ryzyka, fundusze pożyczkowe i gwarancyjne, fundusze rozwoju lokalnego, dotacje na spłatę odsetek, tworzenie sieci, współpracę i wymianę doświadczeń pomiędzy regionami, miastami oraz stosownymi podmiotami sfery społeczno-gospodarczej i środowiskowej;
- d) pomoc techniczną, o której mowa w art. 45 i 46 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006.

Zakres inwestycji i działań wymienionych w lit. a)–d) jest dostępny w celu realizacji priorytetów tematycznych zgodnie z art. 4, 5 i 6.

Artykuł 4

Konwergencja

W ramach celu Konwergencja EFRR koncentruje swoją pomoc na wspieraniu zrównoważonego, zintegrowanego rozwoju gospodarczego oraz zatrudnienia na poziomie regionalnym i lokalnym poprzez mobilizowanie i wzmacnianie zdolności endogenicznych w ramach programów operacyjnych, których celem jest modernizacja i różnicowanie struktur gospodarczych, jak również tworzenie i ochrona trwałych miejsc pracy. Jest to osiągnięte przede wszystkim poprzez następujące priorytety, przy czym poszczególne elementy polityki będą zależały od specyfiki każdego państwa członkowskiego:

- 1) badania i rozwój technologiczny (BRT), innowacyjność i przedsiębiorczość, w tym zwiększanie zdolności w zakresie badań i rozwoju technologicznego, oraz ich włączenie do Europejskiej Przestrzeni Badawczej, w tym infrastruktury; pomoc na rzecz BRT, zwłaszcza w MŚP, oraz na rzecz transferu technologii; poprawę powiązań pomiędzy MŚP a placówkami szkolnictwa wyższego, instytucjami badawczymi i centrami badawczo-technologicznymi; rozwój sieci powiązań gospodarczych; partnerstwa

publiczno-prywatne i klastry; wspieranie świadczenia usług dla biznesu i technologii grupom MŚP; oraz stymulowanie finansowania przedsiębiorczości i innowacji w MŚP za pomocą instrumentów inżynierii finansowej;

- 2) społeczeństwo informacyjne, w tym rozwój infrastruktury łączności elektronicznej, opracowanie zawartości, usług i aplikacji na poziomie lokalnym, poprawa bezpieczeństwa dostępności do publicznych usług *on-line* i ich rozwój; wsparcie i usługi na rzecz MŚP w procesie wdrażania i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjnych i komunikacyjnych (TIK) lub wykorzystywania nowych pomysłów;
- 3) inicjatywy lokalne w zakresie rozwoju oraz wsparcie dla struktur świadczących usługi lokalne w tworzeniu nowych miejsc pracy, w przypadku gdy takie działania nie są objęte zakresem rozporządzenia (WE) nr 1081/2006;
- 4) środowisko, w tym inwestycje związane z zaopatrzeniem w wodę oraz z gospodarką wodną i odpadami; oczyszczanie ścieków oraz jakość powietrza; zapobieganie pustynnieniu, kontrola tego zjawiska i walka z nim; zintegrowany system zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli; pomoc w celu minimalizacji skutków zmian klimatu; rekultywacja środowiska naturalnego, w tym skażonych terenów i gruntów, oraz rewitalizacja terenów przemysłowych; propagowanie różnorodności biologicznej i ochrony przyrody, w tym inwestycje w tereny NATURA 2000; pomoc dla MŚP w zakresie propagowania zrównoważonych wzorców produkcji poprzez wdrażanie wydajnych systemów zarządzania środowiskiem oraz wdrażanie i stosowanie technologii zapobiegania zanieczyszczeniu środowiska;
- 5) zapobieganie zagrożeniom, w tym opracowanie i wdrożenie planów zapobiegania i stawiania czoła zagrożeniom naturalnym i technologicznym;
- 6) turystyka, w tym promowanie walorów przyrodniczych jako potencjału dla rozwoju zrównoważonej turystyki; ochrona i poprawa jakości dziedzictwa przyrodniczego w ramach wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego; pomoc na rzecz zwiększenia podaży usług turystycznych poprzez wprowadzanie nowych usług o wyższej wartości dodanej oraz wspieranie nowych, zrównoważonych rodzajów turystyki;
- 7) inwestowanie w kulturę, w tym ochrona, promowanie i zachowanie dziedzictwa kulturowego; rozwój infrastruktury kulturalnej wspierającej rozwój społeczno-gospodarczy, zrównoważoną turystykę i zwiększoną atrakcyjność regionu; oraz pomoc na rzecz zwiększenia podaży usług kulturalnych poprzez wprowadzanie nowych usług o wyższej wartości dodanej;
- 8) inwestycje transportowe, w tym poprawę sieci transeuropejskich i połączeń z siecią TEN-T; zintegrowane strategie promocji ekologicznego transportu, które przyczyniają się do poprawy dostępności i jakości usług transportu pasażerskiego i towarowego, z myślą o uzyskaniu bardziej zrównoważonego podziału na różne rodzaje środków transportu oraz o promocji systemów intermodalnych i ograniczaniu oddziaływania na środowisko;

- 9) inwestycje energetyczne, w tym poprawę sieci transeuropejskich, które przyczyniają się do poprawy bezpieczeństwa dostaw, integracji kwestii środowiska naturalnego, zwiększenia efektywności energetycznej oraz rozwoju energii odnawialnych;
- 10) inwestycje w edukację, w tym w kształcenie zawodowe, przyczyniające się do podwyższenia atrakcyjności i jakości życia;
- 11) inwestycje w infrastrukturę ochrony zdrowia i infrastrukturę społeczną, które przyczyniają się do rozwoju regionalnego i lokalnego oraz podwyższenia jakości życia.

Artykuł 5

Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie

Wspierając zatrudnienie, w kontekście strategii zrównoważonego rozwoju, EFRR kieruje swoją pomoc w ramach celu Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie przede wszystkim na następujące trzy priorytety:

- 1) innowacje i gospodarkę opartą na wiedzy, w tym poprzez tworzenie i umacnianie sprawnych regionalnych gospodarek opartych na innowacyjności, powiązania systemowe między sektorem prywatnym i publicznym, uczelniami i ośrodkami technologicznymi, z uwzględnieniem lokalnych potrzeb, w szczególności:
- a) zwiększanie zdolności regionalnych w dziedzinie BRT i innowacyjności, związanych bezpośrednio z realizacją celów regionalnych w zakresie rozwoju gospodarczego poprzez wspieranie centrów kompetencji przemysłowych lub ukierunkowanych na wybrane technologie, propagowanie BRT w dziedzinach związanych z przemysłem, MŚP i transferu technologii, rozwój badań prognostycznych w zakresie technologii i międzynarodowych badań porównawczych w zakresie polityk promujących innowacyjność, a także wspieranie współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami oraz wspólnej polityki w zakresie BRT i innowacyjności;
 - b) stymulowanie innowacji i przedsiębiorczości we wszystkich sektorach gospodarczych na poziomie regionalnym i lokalnym, poprzez wspieranie wprowadzania na rynek przez MŚP nowych lub udoskonalonych produktów, procesów i usług, wspieranie sieci powiązań gospodarczych i klastrów, poprawę dostępu MŚP do środków finansowych, propagowanie sieci współpracy między przedsiębiorstwami oraz właściwymi placówkami szkolnictwa wyższego i instytucjami badawczymi; ułatwianie dostępu MŚP do usług wspierających przedsiębiorstwa oraz wspieranie wdrażania w MŚP przyjaznych środowisku i innowacyjnych technologii;
 - c) propagowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz popieranie tworzenia nowych firm przez odpowiednie placówki szkolnictwa wyższego i instytucje badawcze oraz istniejące firmy;
- d) tworzenie instrumentów inżynierii finansowej oraz udogodnień inkubacyjnych sprzyjających badaniom i rozwojowi technologicznemu w MŚP oraz przedsiębiorczości i zakładaniu nowych przedsiębiorstw, szczególnie MŚP ukierunkowanych na wiedzę;
- 2) działania prewencyjne w zakresie ochrony środowiska i zapobiegania zagrożeniom, w szczególności:
- a) stymulowanie inwestycji w celu rekultywacji środowiska naturalnego, w tym terenów i gruntów skażonych, dotkniętych procesem pustynnienia oraz przemysłowych;
 - b) propagowanie rozwoju infrastruktury związanej z różnorodnością biologiczną oraz inwestycji w tereny NATURA 2000, w przypadku gdy przyczynia się to do zrównoważonego rozwoju gospodarczego lub dywersyfikacji obszarów wiejskich;
 - c) stymulowanie efektywności energetycznej oraz produkcji energii odnawialnych, jak również rozwój efektywnych systemów zarządzania energią;
 - d) propagowanie ekologicznego i zrównoważonego transportu publicznego, zwłaszcza w obszarach miejskich;
 - e) opracowywanie planów i działań na rzecz zapobiegania i przeciwdziałania zagrożeniom naturalnym (np.: pustynnieniu, suszom, pożarom i powodziom) i technologicznym;
 - f) ochrona i poprawa jakości dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego w celu wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego oraz promowanie walorów przyrodniczych i kulturowych jako potencjału dla rozwoju zrównoważonej turystyki;
- 3) dostęp do usług transportowych i telekomunikacyjnych pożytku ogólnego o charakterze gospodarczym, a w szczególności:
- a) rozbudowa drugorzędnych sieci transportowych przez usprawnianie połączeń z sieciami TEN-T, regionalnymi węzłami kolejowymi, lotniskami i portami lub platformami multimodalnymi, tworzenie bezpośrednich połączeń z głównymi liniami kolejowymi, a także promowanie regionalnych i lokalnych śródlądowych dróg wodnych i żegluga morskiej bliskiego zasięgu;
 - b) propagowanie dostępu MŚP do technologii informacyjnych i komunikacyjnych oraz ich wdrażania i skutecznego wykorzystywania poprzez wspieranie dostępu do sieci; tworzenie publicznych punktów dostępu do Internetu; zapewnianie wyposażenia; oraz rozwój usług i aplikacji, w tym w szczególności opracowywanie planów działania dla bardzo małych przedsiębiorstw i zakładów rzemieślniczych.
- Ponadto w odniesieniu do programów operacyjnych wspieranych z EFRR w regionach kwalifikujących się do finansowania szczególnego i przejściowego, o którym mowa w art. 8 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006, państwa członkowskie i Komisja mogą postanowić o rozszerzeniu wsparcia na priorytety, o których mowa w art. 4 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 6

Europejska współpraca terytorialna

W ramach celu Europejska współpraca terytorialna EFRR skupia swoją pomoc na następujących priorytetach:

- 1) rozwoju transgranicznej działalności o wymiarze gospodarczym, społecznym i środowiskowym poprzez wspólne strategie na rzecz zrównoważonego rozwoju terytorialnego, a przede wszystkim poprzez:
 - a) wspieranie przedsiębiorczości, w szczególności rozwoju MSP, turystyki, kultury oraz handlu transgranicznego;
 - b) wspieranie i poprawę wspólnej ochrony zasobów naturalnych i kulturowych i wspólnego zarządzania nimi, jak również zapobieganie zagrożeniom naturalnym i technologicznym;
 - c) wspieranie powiązań pomiędzy obszarami miejskimi i wiejskimi;
 - d) zmniejszanie izolacji poprzez poprawę dostępu do usług i sieci transportowych, informacyjnych i komunikacyjnych, a także transgranicznych systemów i urządzeń dostaw wody i energii oraz zagospodarowania odpadów;
 - e) rozwój współpracy, zdolności oraz wspólnego wykorzystywania infrastruktury, w szczególności w sektorach takich jak ochrona zdrowia, kultura, turystyka i edukacja.

Ponadto EFRR może przyczyniać się do propagowania współpracy prawnej i administracyjnej, integracji transgranicznych rynków pracy, lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudnienia, równości płci i równości szans, szkoleń i integracji społecznej, a także do wspólnego wykorzystywania zasobów ludzkich i infrastruktury na potrzeby BRT.

W odniesieniu do programu PEACE pomiędzy Irlandią Północną a przygranicznymi hrabstwami Irlandii, przewidzianego na podstawie ust. 22 załącznika II do rozporządzenia 1083/2006, EFRR, poza wyżej wymienionymi działaniami, przyczynia się do propagowania stabilności społecznej i gospodarczej we wspomnianych regionach, zwłaszcza poprzez działania wspierające spójność pomiędzy społecznościami;

- 2) ustanowieniu i rozwoju współpracy transnarodowej, w tym współpracy dwustronnej między regionami nadmorskimi nieobjętymi pkt 1, poprzez finansowanie sieci i działań sprzyjających zintegrowanemu rozwojowi terytorialnemu, koncentrując się przede wszystkim na następujących obszarach priorytetowych:
 - a) innowacje: tworzenie i rozwój sieci naukowych i technologicznych oraz zwiększanie BRT i zdolności innowacyjnych na poziomie regionalnym, jeżeli mają one bezpośredni wkład w zrównoważony rozwój gospodarczy obszarów transnarodowych. Działania mogą obejmować: tworzenie sieci pomiędzy odpowiednimi placówkami szkolnictwa wyższego, instytucjami badawczymi i MŚP; powiązania ułatwiające dostęp do wiedzy

naukowej i transfer technologii pomiędzy ośrodkami BRT a międzynarodowymi centrami doskonałości w dziedzinie BRT; współpracę bliźniaczą instytucji zajmujących się transferem technologii; oraz opracowywanie wspólnych instrumentów inżynierii finansowej przeznaczonych do wsparcia BRT w MŚP;

- b) środowisko: gospodarka wodna, wydajność energetyczna, zapobieganie zagrożeniom i działalność mająca na celu ochronę środowiska w wyraźnym wymiarze transnarodowym. Działania mogą obejmować: ochronę i gospodarowanie dorzecziami rzek, strefami przybrzeżnymi, zasobami morskimi, usługami wodnymi oraz mokradłami; zapobieganie pożarom, suszom i powodziom; propagowanie bezpieczeństwa morskiego i ochronę przed zagrożeniami naturalnymi i technologicznymi; oraz ochronę i wzmocnienie dziedzictwa przyrodniczego wspierającego rozwój społeczno-gospodarczy i zrównoważoną turystykę;
 - c) dostępność: działania mające na celu poprawę dostępu do usług transportowych i telekomunikacyjnych oraz ich jakości, w przypadku gdy mają one wyraźny wymiar transnarodowy. Działania mogą obejmować: inwestycje w transgraniczne sektory sieci transeuropejskich; poprawę dostępu na poziomie lokalnym i regionalnym do sieci krajowych i transnarodowych; poprawę interoperacyjności systemów krajowych i regionalnych; oraz propagowanie zaawansowanych technologii informacyjnych i komunikacyjnych;
 - d) zrównoważony rozwój obszarów miejskich: wzmocnienie rozwoju policentrycznego na poziomie transnarodowym, krajowym i regionalnym, mającego wyraźne skutki transnarodowe. Działania mogą obejmować: tworzenie i ulepszanie sieci miast i powiązań między miastem a wsią; strategie rozwiązywania problemów wspólnych dla miasta i wsi; ochronę i promowanie dziedzictwa kulturowego oraz strategiczną integrację stref rozwoju w skali transnarodowej.
- Pomoc na rzecz współpracy dwustronnej między regionami nadmorskimi może być rozszerzona o priorytety, o których mowa w pkt 1;
- 3) wzmocnieniu skuteczności polityki regionalnej przez wspieranie:
 - a) współpracy międzyregionalnej skupiającej się na innowacyjności i gospodarce opartej na wiedzy oraz na działaniach prewencyjnych w odniesieniu do środowiska i zapobieganiu zagrożeniom w rozumieniu art. 5 pkt 1 i 2;
 - b) wymiany doświadczeń dotyczących rozpoznawania, transferu i rozpowszechniania najlepszych praktyk, w tym dotyczących zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich, o którym mowa w art. 8; oraz
 - c) działań obejmujących badania, gromadzenie danych, jak również obserwację i analizę tendencji rozwojowych we Wspólnocie.

Artykuł 7

Kwalifikowalność wydatków

1. Następujące wydatki nie są kwalifikowalne do wsparcia EFRR:

- a) odsetki od zadłużenia;
- b) zakup gruntów za kwotę przekraczającą 10 % całkowitych wydatków kwalifikowalnych w ramach danej operacji. W wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach wyższe oprocentowanie może zostać dozwolone przez instytucję zarządzającą dla operacji dotyczących ochrony środowiska;
- c) likwidacja elektrowni jądrowych;
- d) podlegający zwrotowi podatek od towarów i usług (VAT).

2. Wydatki na mieszkalnictwo są kwalifikowalne wyłącznie w tych państwach członkowskich, które przystąpiły do Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2004 r. lub po tej dacie, w następujących okolicznościach:

- a) wydatki są programowane w ramach operacji dotyczącej zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich lub osi priorytetowej dla obszarów dotkniętych lub zagrożonych degradacją fizyczną i wykluczeniem społecznym;
- b) środki przyznane na mieszkalnictwo wynoszą nie więcej niż 3 % alokacji EFRR na dane programy operacyjne albo 2 % całkowitej alokacji EFRR;
- c) wydatki są ograniczone do:
 - budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego, lub
 - budynków stanowiących własność publiczną lub własność podmiotów o celach niezarobkowych wykorzystywanych na cele mieszkaniowe dla gospodarstw domowych o niskich dochodach lub osób o szczególnych potrzebach.

Komisja przyjmuje wykaz kryteriów wymaganych do określenia obszarów, o których mowa w lit. a), oraz wykaz kwalifikowalnych interwencji zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 3 rozporządzenia 1083/2006.

3. Do działań współfinansowanych ze środków EFRR, objętych zakresem art. 3 rozporządzenia nr 1081/2006, mają zastosowanie przepisy dotyczące zasad kwalifikowalności zawarte w art. 11 tego rozporządzenia.

ROZDZIAŁ II

PRZEPISY SZCZEGÓLNE DOTYCZĄCE TRAKTOWANIA SZCZEGÓLNYCH UWARUNKOWAŃ TERYTORIALNYCH

Artykuł 8

Zrównoważony rozwój obszarów miejskich

Oprócz działań wymienionych w art. 4 i 5 niniejszego rozporządzenia, w przypadku działań obejmujących zrówno-

ważony rozwój obszarów miejskich, o którym mowa w art. 37 ust. 4 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 1083/2006, w stosownych przypadkach EFRR może wspierać rozwój wspólnych, zintegrowanych i zrównoważonych strategii mających na celu ograniczenie wysokiej koncentracji problemów gospodarczych, ekologicznych oraz społecznych w obszarach miejskich.

Strategie te propagują zrównoważony rozwój obszarów miejskich poprzez działania takie jak: przyspieszenie wzrostu gospodarczego, rekultywacja środowiska fizycznego, rewitalizacja obszarów poprzemysłowych, zachowanie i waloryzacja dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, propagowanie przedsiębiorczości, rozwój lokalnego zatrudnienia oraz społeczności lokalnych, a także świadczenie usług na rzecz ludności z uwzględnieniem zmian struktur demograficznych.

Na zasadzie odstępstwa od art. 34 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006 oraz jeżeli działania takie są realizowane poprzez szczegółowe programy operacyjne lub osie priorytetowe w ramach programu operacyjnego, finansowanie z EFRR działań przewidzianych w ramach celu Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie, objętego zakresem rozporządzenia (WE) nr 1081/2006, może zostać zwiększone do 15 % danego programu lub danej osi priorytetowej.

Artykuł 9

Koordinacja z EFRROW i EFR

W przypadku gdy program operacyjny wspierany ze środków EFRR obejmuje operacje kwalifikujące się także do finansowania w ramach innego wspólnotowego instrumentu wsparcia, w tym osi 3 EFRROW oraz zrównoważonego rozwoju obszarów zależnych od rybołówstwa w ramach EFR, państwa członkowskie ustanawiają w każdym programie operacyjnym kryteria rozgraniczające zakres operacji wspieranych przez EFRR oraz działań wspieranych przez pozostałe wspólnotowe instrumenty wsparcia.

Artykuł 10

Obszary o niekorzystnym położeniu geograficznym i warunkach przyrodniczych

Programy regionalne współfinansowane ze środków EFRR, obejmujące obszary o niekorzystnym położeniu geograficznym i warunkach przyrodniczych, określone w art. 52 lit. f) rozporządzenia (WE) nr 1083/2006 szczególnie uwzględniają specyficzne trudności występujące na tych obszarach.

Bez uszczerbku dla art. 4 i 5, EFRR może przyczynić się w szczególności do finansowania inwestycji, których celem jest poprawa dostępności, promowanie i rozwój działalności gospodarczej związanej z dziedzictwem kulturowym i przyrodniczym, promowanie zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych i wspieranie zrównoważonej turystyki.

Artykuł 11

Regiony najbardziej oddalone

1. Dodatkowa alokacja o specjalnym przeznaczeniu, o której mowa w ust. 20 załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 1083/2006, jest wykorzystywana do zrekomensowania dodatkowych kosztów związanych z niedogodnościami określonymi w art. 299 ust. 2 Traktatu, poniesionych w regionach najbardziej oddalonych na wsparcie:

- a) priorytetów, o których mowa odpowiednio w art. 4 lub 5;
- b) usług transportu towarowego i pomocy na rzecz uruchamiania usług transportowych;
- c) operacji związanych z ograniczeniami w składowaniu, z nadmiernym rozmiarem i konserwacją narzędzi produkcyjnych oraz niedostatkami kapitału ludzkiego na lokalnym rynku pracy.

2. W ramach zakresu art. 3 dodatkowa alokacja o specjalnym przeznaczeniu może finansować koszty inwestycji. Ponadto dodatkowa alokacja o specjalnym przeznaczeniu jest wykorzystywana do wartości wynoszącej co najmniej 50 % jako wsparcie finansowania pomocy operacyjnej i wydatków obejmujących zobowiązania z tytułu świadczenia usług publicznych oraz kontrakty na usługi publiczne w regionach najbardziej oddalonych.

3. Kwota, do której stosuje się wskaźnik interwencji, jest proporcjonalna do dodatkowych kosztów, o których mowa w ust. 1, poniesionych przez beneficjenta wyłącznie w przypadku pomocy operacyjnej i wydatków obejmujących zobowiązania z tytułu świadczenia usług publicznych oraz kontrakty na usługi publiczne i może pokryć koszty kwalifikowalne ogółem w przypadku wydatków na inwestycje.

4. Finansowanie na podstawie niniejszego artykułu nie może być stosowane do wspierania:

- a) operacji dotyczących produktów objętych zakresem zastosowania załącznika I do Traktatu;
- b) pomocy na rzecz przewozu osób dopuszczalnej zgodnie z art. 87 ust. 2 lit. a) Traktatu;
- c) zwolnień podatkowych i zwolnień ze świadczeń socjalnych.

ROZDZIAŁ III

PRZEPISY SZCZEGÓLNE DOTYCZĄCE CELU EUROPEJSKA WSPÓŁPRACA TERYTORIALNA

SEKCJA 1

Programy operacyjne

Artykuł 12

Treść

Każdy program operacyjny realizowany w ramach celu Europejska współpraca terytorialna zawiera następujące informacje:

- 1) analizę sytuacji w zakresie współpracy pod kątem jej mocnych i słabych stron oraz przyjętej w odpowiedzi na nią strategii;
- 2) wykaz kwalifikowalnych obszarów objętych obszarem programu, w tym w zakresie programów współpracy transgranicznej, obszary elastyczności, o których mowa w art. 21 ust. 1;
- 3) uzasadnienie wyboru priorytetów w odniesieniu do strategicznych wytycznych Wspólnoty dla spójności, narodowe strategiczne ramy odniesienia, jeżeli państwa członkowskie postanowiły włączyć do nich działania finansowane w ramach celu Europejska współpraca terytorialna, jak również oczekiwane wyniki oceny *ex ante*, o której mowa w art. 48 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006;
- 4) informacje o osiach priorytetowych i ich celach szczegółowych. Cele te określa się ilościowo, z wykorzystaniem ograniczonej liczby wskaźników produktu i rezultatu z uwzględnieniem zasady proporcjonalności. Wskaźniki te muszą umożliwiać pomiar postępów w stosunku do sytuacji wyjściowej oraz pomiar stopnia osiągnięcia celów osi priorytetowych;
- 5) wyłącznie do celów informacyjnych – indykatorywny podział, według kategorii, zaprogramowanego wykorzystania wkładu EFRR w program operacyjny, zgodnie z przepisami wykonawczymi przyjętymi przez Komisję zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006;
- 6) jednolity plan finansowy, bez podziału na państwa członkowskie, obejmujący dwie tabele:
 - a) tabelę przedstawiającą podział na każdy rok, zgodnie z art. 52, 53 i 54 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006, kwoty całkowitych środków finansowych przewidzianych na wkład EFRR. Całkowity roczny wkład EFRR jest zgodny z mającymi zastosowanie ramami finansowymi;
 - b) tabelę określającą, dla całego okresu programowania, dla programu operacyjnego i dla każdej osi priorytetowej, kwotę całkowitych środków finansowych stanowiących wkład Wspólnoty i wkład krajowy oraz wskaźnik wkładu EFRR. W przypadku gdy zgodnie z art. 53 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006 wkład krajowy stanowią wydatki publiczne i prywatne, tabela przedstawia indykatorywny podział na komponenty publiczne i prywatne. W przypadku gdy zgodnie z tym artykułem wkład krajowy stanowią wydatki publiczne, tabela przedstawia kwotę krajowego wkładu publicznego;
- 7) w odpowiednich przypadkach, informacje dotyczące komplementarności z działaniami finansowanymi z EFRROW i działaniami finansowanymi z EFR;
- 8) przepisy wykonawcze dla programu operacyjnego, obejmujące:
 - a) wyznaczenie przez państwo członkowskie wszystkich instytucji, o których mowa w art. 14;
 - b) opis systemów monitorowania i oceny;

- c) informacje o instytucji właściwej do otrzymywania płatności dokonywanych przez Komisję oraz o instytucji lub instytucjach odpowiedzialnych za dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów;
 - d) opis procedur uruchamiania i obiegu przepływów finansowych w celu zapewnienia ich przejrzystości;
 - e) rozwiązania gwarantujące promocję programu operacyjnego, o której mowa w art. 69 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006, i informowanie o nim;
 - f) opis procedur uzgodnionych pomiędzy Komisją a państwami członkowskimi dotyczących wymiany danych informatycznych w celu spełnienia wymogów w zakresie płatności, monitorowania i oceny określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1083/2006;
- 9) indykatywny wykaz dużych projektów, w rozumieniu art. 39 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006, zaplanowanych do przedłożenia Komisji w okresie programowania w celu ich zatwierdzenia.

SEKCJA 2

Kwalifikowalność

Artykuł 13

Zasady kwalifikowalności wydatków

Do określenia kwalifikowalności wydatków stosuje się, o ile nie są ustanowione przepisy wspólnotowe, odpowiednie przepisy krajowe uzgodnione przez państwa członkowskie uczestniczące w programie operacyjnym w ramach celu Europejska współpraca terytorialna.

Komisja ustanawia, zgodnie z art. 56 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006 i bez uszczerbku dla art. 7 niniejszego rozporządzenia, wspólne przepisy dotyczące kwalifikowalności wydatków, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006.

Jeżeli art. 7 przewiduje różne zasady kwalifikowalności wydatków w różnych państwach członkowskich biorących udział w programie operacyjnym w ramach celu Europejska współpraca terytorialna, do obszaru objętego programem stosuje się jak najszerze zasady kwalifikowalności.

SEKCJA 3

Zarządzanie, monitorowanie i kontrola

Artykuł 14

Powoływanie instytucji

1. Państwa członkowskie uczestniczące w programie operacyjnym powołują jedną instytucję zarządzającą, jedną instytucję certyfikującą oraz jedną instytucję audytową; ta ostatnia ma swoją siedzibę w państwie członkowskim instytucji zarządzającej. Instytucja certyfikująca otrzymuje płatności dokonane przez Komisję oraz, co do zasady, dokonuje płatności na rzecz beneficjenta wiodącego.

Instytucja zarządzająca, po konsultacji z państwami członkowskimi reprezentowanymi na obszarze objętym działaniem programu, tworzy wspólny sekretariat techniczny. Zadaniem sekretariatu jest wspomaganie instytucji zarządzającej i komitetu monitorującego oraz, w stosownych przypadkach, instytucji audytowej w realizacji ich zadań.

2. Instytucja audytowa programu operacyjnego jest wspomagana przez grupę audytorów, w której skład wchodzi po jednym przedstawicielu każdego państwa członkowskiego uczestniczącego w programie operacyjnym, pełniącym obowiązki przewidziane w art. 62 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006. Grupa audytorów zostaje utworzona najpóźniej w ciągu trzech miesięcy od decyzji o zatwierdzeniu programu operacyjnego. Grupa opracowuje swój regulamin wewnętrzny. Przewodniczy jej instytucja audytowa programu operacyjnego.

Państwa członkowskie uczestniczące w programie operacyjnym mogą jednogłośnie postanowić, że instytucja audytowa jest uprawniona do bezpośredniego pełnienia obowiązków przewidzianych w art. 62 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006 na całym terytorium objętym programem, bez potrzeby powołania grupy audytorów określonej w pierwszym akapicie.

Audytorzy są niezależni od systemu kontroli, o którym mowa w art. 16 ust. 1.

3. Każde z państw członkowskich uczestniczących w programie operacyjnym powołuje swoich przedstawicieli do komitetu monitorującego, o którym mowa w art. 63 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006.

Artykuł 15

Rola instytucji zarządzającej

1. Instytucja zarządzająca wykonuje zadania określone w art. 60 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006, z wyjątkiem zadań dotyczących prawidłowości operacji i wydatków w odniesieniu do przepisów krajowych i wspólnotowych, wyszczególnionych w lit. b) tego artykułu. W związku z tym zapewnia zatwierdzenie wydatków każdego beneficjenta uczestniczącego w operacji przez kontrolera, o którym mowa w art. 16 ust. 1 niniejszego rozporządzenia.

2. Instytucja zarządzająca ustanawia, w razie potrzeby w porozumieniu z beneficjentem wiodącym, zasady wdrażania każdej operacji.

Artykuł 16

System kontroli

1. W celu zatwierdzenia wydatków każde państwo członkowskie ustanawia system kontroli umożliwiający weryfikację dostarczenia produktów i usług stanowiących przedmiot dofinansowania, zasadności wydatków zadeklarowanych dla działań lub ich części wdrażanych na terytorium danego państwa, jak również zgodności tych wydatków i związanych z nimi operacji lub ich części z przepisami wspólnotowymi i krajowymi.

W tym celu każde państwo członkowskie wyznacza kontrolerów odpowiedzialnych za weryfikację legalności i prawidłowości wydatków zadeklarowanych przez każdego beneficjenta uczestniczącego w operacji. Państwa członkowskie mogą postanowić o wyznaczeniu jednego kontrolera na cały obszar objęty programem.

W przypadku gdy dostarczenie produktów i usług stanowiących przedmiot dofinansowania może zostać zweryfikowane wyłącznie w odniesieniu do całej operacji, weryfikacja przeprowadzana jest przez kontrolera z państwa członkowskiego, w którym ma swoją siedzibę beneficjent wiodący, lub przez instytucję zarządzającą.

2. Każde państwo członkowskie zapewnia zatwierdzenie wydatków przez kontrolerów w terminie trzech miesięcy.

Artykuł 17

Zarządzanie finansowe

1. Wpłata wkładu EFRR jest dokonywana na jedno konto bez subkont krajowych.

2. Bez uszczerbku dla odpowiedzialności państw członkowskich za wykrywanie i korygowanie nieprawidłowości oraz za odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych, instytucja certyfikująca zapewnia odzyskanie od beneficjenta wiodącego wszelkich kwot wypłaconych w wyniku nieprawidłowości. Beneficjenci zwracają beneficjentowi wiodącemu kwoty nienależnie wypłacone, zgodnie z umową zawartą między nimi.

3. Jeśli beneficjent wiodący nie zdoła zapewnić sobie zwrotu kwot od beneficjenta, państwo członkowskie, na którego terytorium znajduje się dany beneficjent, zwróci instytucji certyfikującej kwotę nienależnie wypłaconą temu beneficjentowi.

Artykuł 18

Europejskie ugrupowanie współpracy terytorialnej

Państwa członkowskie uczestniczące w programie operacyjnym w ramach celu Europejska współpraca terytorialna mogą wykorzystywać europejskie ugrupowanie współpracy terytorialnej na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1082/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej⁽¹⁾, w celu uczynienia tego ugrupowania odpowiedzialnym za zarządzanie programem operacyjnym poprzez nałożenie na niego obowiązków instytucji zarządzającej i wspólnego sekretariatu technicznego. W tym kontekście odpowiedzialność finansowa nadal spoczywa na każdym państwie członkowskim.

SEKCJA 4

Operacje

Artykuł 19

Wybór operacji

1. Operacje wybrane do programów operacyjnych mających na celu rozwój działalności transgranicznej, określone w art. 6

⁽¹⁾ Patrz: str. 19 niniejszego Dziennika Urzędowego.

pkt 1, oraz do programów operacyjnych mających na celu ustanowienie i rozwój współpracy transnarodowej, określone w art. 6 pkt 2, obejmują beneficjentów z co najmniej dwóch państw, z których przynajmniej jedno jest państwem członkowskim, którzy współpracują przy każdej operacji na co najmniej dwa z poniższych sposobów: wspólne przygotowanie, wspólna realizacja, wspólny personel i wspólne finansowanie.

Wybrane operacje spełniające wyżej wymienione warunki mogą zostać zrealizowane w jednym państwie, pod warunkiem że zostały przedstawione przez podmioty należące co najmniej do dwóch państw.

Powyższe warunki nie mają zastosowania do operacji objętych programem PEACE, o którym mowa w art. 6 pkt 1 akapit trzeci.

2. Operacje wybrane w ramach programów operacyjnych obejmujących współpracę międzyregionalną, o których mowa w art. 6 pkt 3 lit. a), obejmują beneficjentów, na poziomie regionalnym lub lokalnym, z co najmniej:

- a) trzech państw członkowskich; lub
- b) trzech państw, z których co najmniej dwa muszą być państwami członkowskimi, jeżeli zaangażowany jest beneficjent z państwa trzeciego.

W operacjach wybranych do programów operacyjnych, o których mowa w art. 6 pkt 3 lit. b), stosuje się warunki określone w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, o ile jest to możliwe według typu operacji.

Beneficjenci współpracują przy każdej operacji w następujący sposób: wspólne przygotowanie, wspólna realizacja, wspólny personel i wspólne finansowanie.

3. Poza zadaniami określonymi w art. 65 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006 komitet monitorujący lub podlegający mu komitet sterujący odpowiada za wybór operacji.

Artykuł 20

Obowiązki beneficjenta wiodącego i pozostałych beneficjentów

1. Beneficjenci wyznaczają spośród siebie beneficjenta wiodącego dla każdej operacji. Beneficjent wiodący przyjmuje następujące obowiązki:

- a) dokonuje ustaleń dotyczących jego relacji z beneficjentami uczestniczącymi w operacji w formie umowy zawierającej między innymi postanowienia gwarantujące należyte zarządzanie funduszami przeznaczonymi na daną operację, włącznie z warunkami odzyskania kwot nienależnie wypłaconych;

- b) odpowiada za zapewnienie realizacji całej operacji;
- c) dopilnowuje, by wydatki przedstawione przez beneficjentów uczestniczących w operacji zostały poniesione na realizację operacji i odpowiadały czynnościom uzgodnionym między tymi beneficjentami;
- d) weryfikuje, czy wydatki przedstawione przez beneficjentów uczestniczących w operacji zostały zatwierdzone przez kontrolerów;
- e) odpowiada za przekazanie wkładu EFRR beneficjentom uczestniczącym w operacji.

2. Każdy beneficjent uczestniczący w operacji:

- a) przyjmuje na siebie odpowiedzialność w przypadku wystąpienia nieprawidłowości w zakresie zadeklarowanych przez siebie wydatków;
- b) informuje państwo członkowskie, w którym się znajduje, o swoim uczestnictwie w operacji, jeżeli to państwo członkowskie nie bierze udziału w danym programie operacyjnym.

Artykuł 21

Specjalne warunki dotyczące lokalizacji operacji

1. W kontekście współpracy transgranicznej i w odpowiednio uzasadnionych przypadkach EFRR może finansować wydatki poniesione przy realizacji operacji lub części operacji do wysokości 20 % kwoty jego wkładu do danego programu operacyjnego w obszarach NUTS 3 przylegających do obszarów kwalifikujących się do tego programu, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006, lub otoczonych przez takie przylegające obszary. W wyjątkowych przypadkach uzgodnionych między Komisją i państwami członkowskimi pułap elastyczności może być rozszerzony na obszary NUTS 2, w których znajdują się obszary, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006.

Na poziomie projektu wydatki poniesione przez partnerów znajdujących się poza obszarem objętym programem określonym w akapicie pierwszym mogą być kwalifikowalne, jeżeli trudno byłoby osiągnąć cele projektu bez udziału tego partnera.

2. W kontekście współpracy transnarodowej i w odpowiednio uzasadnionych przypadkach EFRR może finansować do wysokości 20 % kwoty swojego wkładu do danego programu operacyjnego wydatki poniesione przez partnerów znajdujących się poza tym obszarem, a uczestniczących w operacjach, w przypadku gdy wydatki takie przynoszą korzyści regionom w obszarze stanowiącym cel współpracy.

3. W kontekście współpracy transgranicznej, transnarodowej i międzyregionalnej EFRR może finansować wydatki poniesione

w trakcie realizacji operacji lub ich części na terytorium państw spoza Wspólnoty Europejskiej do wysokości 10 % kwoty swojego wkładu do danego programu operacyjnego, jeśli operacje te przynoszą korzyści regionom Wspólnoty.

4. Państwa członkowskie zapewniają zgodność z prawem i prawidłowość tych wydatków. Instytucja zarządzająca potwierdza wybór operacji poza obszarami kwalifikującymi się do pomocy, o których mowa w ust. 1, 2 i 3.

ROZDZIAŁ IV

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 22

Przepisy przejściowe

1. Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na kontynuację albo modyfikację, w tym całkowite lub częściowe anulowanie, pomocy zatwierdzonej przez Komisję na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1783/1999 lub wszelkich innych przepisów prawa mających zastosowanie do tej pomocy na dzień 31 grudnia 2006 r., które w związku z tym stosuje się po tym terminie do tej pomocy lub do danych projektów aż do ich zamknięcia.

2. Wnioski złożone zgodnie z rozporządzeniem (EWG) nr 1783/1999 zachowują ważność.

Artykuł 23

Uchylenie

1. Bez uszczerbku dla przepisów ustanowionych w art. 22 niniejszego rozporządzenia, niniejszym uchyla się rozporządzenie (WE) nr 1783/1999 ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2007 r.

2. Odniesienia do uchylonego rozporządzenia są rozumiane jako odniesienia do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 24

Klauzula przeglądowa

Parlament Europejski i Rada dokonują przeglądu niniejszego rozporządzenia do dnia 31 grudnia 2013 r., zgodnie z procedurą określoną w art. 162 Traktatu.

Artykuł 25

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 5 lipca 2006 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

J. BORRELL FONTELLES

Przewodniczący

W imieniu Rady

P. LEHTOMÄKI

Przewodnicząca
